PROLETAREN.

Anarkistisk Organ for Skandinavien.

Redaktionen:
Møntergade 27, 3. S. Sideb.
København.
Aabent hver Aften fra 7–8.

Udgaar hver 14de Dag.
Bladet kan bestilles paa alle Postkontorer.
Koster 35 Øre Kvartalet, 5 Øre pr. Nr.

Ekspeditionskontor
Møntergade 27, 3. S. Sideb.
København.
Aabent hver Aften fra 6–9 og
Søndag Form. fra 10–12.

Nr. 17. | Søndag den 13. September 1896. | 1. Aarg.

Anarkistisk Moral.

Hvad hvort daglige Liv angaar, giver vi allerede nu vore Sympathi- og Antipathifølelser frit Løv, og det hvert eneste Øjeblik. Vi elsker alle moralsk Styrke og foragter moralsk Svaghed, Fejghed. Hvert Øjeblik udtrykker vore Ord, vore Blikke, vort Smil vor Glæde ved Synet af de Handlinger, der er nyttige for Menneskeslægten, dem vi anser for gode, og hvert Øjeblik viser vi ved vore Blikke og vore Ord den Modbydelighed, som Fejghed, Bedrageri, Rænker og Mangel paa Mod indgydes os. Vi forraader vor Væmmelse, selv naar vi, under Indflydelse af en Opdragelse, der fordrer Hensyn til „det passende“, d. v. s. Hykleri, endnu søger at skjule denne Væmmelse under et løgnagtigt Ydre, som vil forsvinde, efterhaanden som der dannes et Lighedsforhold imellem os.

Det er nu allerede nok til at hævde paa en vis Højde Opfattelsen af godt og ondt og gensidig at opfylde hverandre dermed, og dette vil være i saa meget højere Grad nok, naar der ikke mere findes hverken Dommere eller Præster i Samfundet, og som de moralske Principer vil miste hele deres Tvangskarakter og blive betragtet blot som det ligefremme, naturlige Forhold mellem Ligemænd.

Og dog, efterhaanden som disse Forhold dannes, opstaar der et endnu højere moralsk Syn i Samfundet, dette vil vi nu nærmere undersøge.

VIII.

Vi har hidtil i vor Undersøgelse kun fremstillet simple Lighedsprinciper. Vi har gjort Oprør og har opfordret andre til at gøre Oprør mod dem, der tiltager sig Ret til at behandle andre, som de ikke selv vilde behandles af andre; imod dem, som hverken vilde finde sig i at blive bedraget, udbyttet, behandlet raat eller blive gjort til prostituerede, men som dog selv gør alt dette ved andre.

Løgn, Raahed o. s. v. er som allerede sagt modbydelige, ikke fordi nogen moralsk Lovbog dadler dem — vi kender ikke nogen saadan Lovbog, men fordi Løgn, Raahed o. s. v. oprører Lighedsfølelserne hos dem, for hvem Lighed ikke er noget tomt Ord, og især oprører den, som er virkelig Anarkist i sin Handle- og Tænkemaade.

Men hvis dette Princip blev almindelig anvendt i Livet, vilde det i og for sig, i al sin Simpelhed, Naturlighed og selvindlysende Klarhed, allerede danne en meget højtstaaende Moral, der vilde rumme alt, hvad Morallærerne har gjort Fordring paa at lære.

Lighedsprincipet sammenfatter Moralisternes Lærdomme; men det indeholder yderligere noget mere til; og dette noget er Respekt for Individet.

Idet vi højlydt fremholder vor anarkistiske Lighedsmoral, afslaar vi at tiltage os en Ret, som Moralisterne altid har gjort Fordring paa at udøve, nemlig at beskære Individet i et vist Ideals Navn, som de mente var godt. Vi anerkender ikke at nogen har en saadan Ret, og vi vil ikke vide noget af den for os selv.

Vi anerkender Individets hele og fulde Frihed; vi vil have, at hans Tilværelse skal faa sin hele Fylde, hans Ævner deres fulde Udvikling.

Vi vil ikke paatvinge ham noget som helst, og vi vender saaledes tilbage til det Princip, Fourier stillede op mod Religionsmoralen, da han sagde: „Lad Menneskene være absolut fri, beskær dem ikke, det har Religionen besørget tilstrækkeligt. Vær ikke en Gang bange for deres Lidenskaber, i et frit Samfund vil de ikke være nogen Fare.“

Naar man blot ikke selv giver Afkald paa sin Frihed; naar man blot ikke selv lader sig gøre til Slave af andre; og naar man blot imod et eller andet Individs voldsomme og samfundsfjendtlige Lidenskaber selv opstiller andre, lige saa stærke samfundselskende Lidenskaber: saa har man intet at frygte af Friheden.*)

Vi vil ikke vide noget af at beskære Individet, i hvilket Ideals Navn man end stiller op: alt hvad vi forbeholder os, er aabent at udtale vore Sympathier og Antipathier for, hvad vi finder godt eller ondt.

Er der en, der bedrager sine Venner? Ligger det i hans Karakter, eller er det hans Vilje at gøre det? — naa! saa ligger det i vor Karakter, saa er det vor Vilje at foragte Løgneren! Og naar det nu en Gang er vor Karakter, saa lad os være aabenhjærtige. Lad os ikke styrte os over ham for at klynge ham op i en Galge, mens vi kærlig tager hans Haand, saaledes som det gaar til nu til Dags. Lad os imod hans stærke Lidenskab opstille vor egen ligesaa kraftige.

Det er alt hvad vi har Ret og Lov til at gøre for at haandhæve Lighedsprincipet i Samfundet. Det er ogsaa Lighedsprincipet ført ud i Praksis.**)

Alt dette kan naturligvis først ske fuldt ud, naar de store Aarsager til Fordærvelse, nemlig Kapitalisme, Religion, Domstole og Regering ikke findes mere.

Men for en stor Del kan det allerede gøres nu og gøres allerede.

(Fortsættes.)

---

*) Af alle moderne Forfattere har Nordmanden Ibsen, som man snart vil læse i Frankrig med Lidenskab, som det allerede sker i England, bedst givet disse Ideer Udtryk i sine Dramaer. Det er endnu en, som er Anarkist uden at vide af det.

**) Vi hører allerede Folk sige: Men Morderen og Sædelighedsforbryderen? Vort Svar er simpelt hen dette: Den Morder, som dræber ene og alene af Tørst efter Blod, er yderst sjælden. Det er en Syg, som man maa helbrede eller undgaa Hvad Sædelighedsforbryderen angaar, saa lad os først vaage over, at Samfundet ikke fordærver vore Børns Følelser, saa har vi intet at frygte af disse Herrer.

Gæstebudet.

Et Blad af Socialismens Alkoran ved Bakunin.

„— — — — — — — — — — — —"

1. Men det skete i de samme Dage, da Frikonkurence-røveren hærgede den ganske Verden, at Kejser Socialismus den store lod udgaa (Bud) over alle Jordens Riger og Lande til alt sit troende Proletariens Folk;

2. (at) holde Mandtal over sine udvalgte Legioner, hvilke han ved sine Høvidsmænd havde kaaret at gaa sine Veje til hans Ære.

3. At de skulde sende deres ypperste Mænd og Profeter til den Stad London; forsamlende sig der (til) et stort Gæstebud.

4. Og det blev i Ombudet med Tusinde Tungemaal kundgjort, hvilke Retter, der vilde blive (frem) satte, ligervis, hvormange Dage, der skulde ædes.

5. Og se: mellem Retterne var der nogle, der vakte saare megen Forventning hos nogle af de Udvalgte, saa disses Tænder løbe overmaade meget i (Vand).

6. Men synderlig var der ogsaa (en) Ret, som har det djævelske Navn: „Om de socialistiske Partiers Alliance med borgerlige Partier.

7. Der nu de ypperste Indbudne, store Profeter og andre (Rigs) dagsmænd, som Aanden havde været over fra Moders Liv, der de skuede denne Ret, profeterede de og talede saalunde:

8. „Denne Ret kunne vi visselig ingenlunde taale at æde; vi ville Profeten Marx — hans Navn være lovet — faa økonomiske Ernæringsmerter i vore Reformindvolde, om vi (rørte) den,

9. og det haver vi sandelig ikke haft i saare mange Aar."

10. „Vi fornemme alt nu ved Tanken (om) Alliance-Forsagelsens underlige Diæt-Kneb; hvordan skulle vi da æde dette?"

11. Og de svore sagteligen og dyrt hver i sit Indre at denne antiparlamentariske Ret skulde kastes ud til de revolutionære Sekt-Djævle og andre Anarkist-Uhyrer; ud i det yderste Mørke, hvor (der) er Graad og Tænders Gnidsel.

12. Men det skete som de havde svoret: Der de stod og saa paa Retterne, saa (forsvandt) den onde Ret ved et Mirakel;

12. paa det Reformprofeternes Ord skulde (fuld) kommes, som de havde talet til Folket;

14 sigendes med Sandhedsrøst: „Se vi ville i alle (Øl)-Ting opnaa svære Undergærninger ad Fredens og Lovens Vej i (nationale) Rammer." — — Sehla!

15. Men før de ginge til Bords paa Socialismens Bud, vandrede de om mellem hverandre, mellem hverandre skred de om, seende nøje paa hver enkelt, om han havde Gæste-(buds)klædningen paa.

16. Og se, de fandt et Menneske, som ikke kunde sine Avtoritets-Artikler ejheller sine Reform- (morgen) Bøn,

17. ligevis havde samme Person kun anarkistiske Gruppe-Pjalter at dække sin Nøgenheds Skam med.

18. Men han skammede sig inte, men formasteligen og frækt løftede han sit Hoved højt og saa paa de (hellige) Mænd sigende, han var saa god Proletarudsending som de andre;

19. og han bespottede den hellige Reformkirke og dens undergørende Ord. Allah, Allah! — Gud er stor og Marx er hans Profet! —

20. Men de Aandens nidkære Mænd toge ham herefter ydermere i Øjesyn og talede ham strængeligen til:

21. „Ven! hveden er Du kommen herind og haver ikke den hellige, sociale statscentralicerede Festklædning paa? Og de skuede ham durch und durch ind i hans (Brand) røde Hjærte.

22. Men han talede dem i Munden med re (belske) Ord, og de vise Profeter saa, at hans Øjne skød (Dolke) Lyn.

23. Saa ginge de herefter sammen og lagde Raad op ved Nattetide, og en Kæmpe ved Navn Trades Union og mange andre store (Stats) deputerede stod frem og Aanden var over dem alle, over dem alle var (Aanden);

24. saa de raabte med høje Røster saa det hørtes over al Jorden: „Dersom vi lade denne Ildgærningsmand blive i vor hellige Midte, da blive vi saare meget forfulgte, (som) de der ikke agte Landenes Love og Allahs høje Øvrighed;

25. men have vederstykkelige Tanker at ville omstyrte det bestaaende med (u) gudelige Vold,

26. hvilket vi i de sidste Dage haver kundgjort ingenlunde at ville."

27. Men det skete, da de der i Natten vare forsamlede, at alles Øjne oplodes, saa det blev aabenbart, at en anden Udsending ved Navn Alleman-Nuiwenhuis heller ikke havde Festklædningen paa.

28. Dog — som fred (sæle) Mænd lod de ham vanke i deres Haller, for han var meget mandelig stor.

29. Men de glemte alle, at Mennesket i de anarkistiske Pjalter var en Helbroder til de uskyldige henrettede Chikago-Anarkister,

30. hvis Roes og Hæder de (forhen) havde udraabt med Basuners Lyd, og hvis Billeder de havde ladet bilde i Tusindvis til det gemene Folks Helgenbeskuelse.

31. Men de toge ham saamæn alle i Nakke og Ben; i Ben og (Hoved) toge de ham og kastede ham ud i det yderste (Mørke) ikke hørende hans ynkelige Protest Skrig.

32. Raabende efter ham med (Lungers) Kraft: „Tvi Dig Menneske, som ikke knæler for det hellige Flertals-Avtoritet, aldrig i Evigheders Evighed skal hverken Du eller Din (halv-) Broder smage Himlens Fred, hvortil vor Tro er Forgaarden."

33 I tre Dage brødes de med Mennesket, for der vare nogle, som trak indad, medens de hellige Mænd trak udad, dog ude ramte Banstraalen ham i Ordene: Forræder, Spion!

34. Herefter skrede de til Bords med en god (Sam) vittigheds Appetit og sad og drak og klingede i Fred med hverandre til Broderskabets, Frihedens og Lighedens Ære og Fremskridt.

35. Og der de havde ædt og drukket de befalede (Dage) og Retter, droge de gladelig hjemad, hver til sit Reformrige droge de hjem, og der blev saare megen Jubel i alle Proletariens Lande,

36. hvor det ganske Folk, hver i sit Tungemaal raabte: Allah! Allah! lovet være Eder, som kommer i Lighedens Navn, Selah!

37. Det er udlagt: Og de saa alt det, de havde gjort og se: det var mere end saare godt! — — —

Forord til Kropotkin: „Erobringen af Brødet".

Af Elisée Reclus.

Peter Kropotkin har bedt mig skrive et Forord til sin Bog. Jeg maa tilstaa, at jeg kun med en vis Modvilje retter mig efter hans Ønske. Da jeg ikke kan føje noget til den Buket af Argumenter, der findes i hans Bog, løber jeg den Risiko at svække Virkningen af hans Ord. Men vort Venskab maa undskylde mig. I en Tid, da det er de franske Republikaneres højeste Ideal at kaste sig for Tsarens Fødder, gør det godt at nærme sig en af de fri Mænd, som han lod piske, indeslutte i et Citadels Fangehul eller hænge paa et afsides Sted Sammen med disse Venner glemmer jeg et Øjeblik hine Forræddere, som i deres Ungdom skreg sig hæse med Raabet: Frihed, Frihed, og som nu anstrænge sig for at forene de to Hymner: „Marseillaisen" og „Boje Tsara Krani."

Kropotkins sidste Bog: „En Oprørers Ord" var fornemmelig en Kritik ef det ligesaa grusomme som fordærvede borgerlige Samfund og kaldte energiske revolutionære til Kamp mod Staten og det kapitalistiske System. Det foreliggende Værk, en Fortsættelse af „En Oprørers Ord", er af fredeligere Natur. Det vender sig til alle rettænkende Mennesker, som oprigtig ønsker at virke med til at forandre Samfundet og udkaster for dem i store Træk Grundlinierne for Fremtidens Historie, hvor det vil være os, som skal begrunde den menneskelige Familie paa Bankernes og Staternes Ruiner.

Bogens Titel: „Erobringen af Brødet", maa forstaas i videre Betydning, thi „Mennesket lever ikke af Brød alene." Paa en Tid, hvor de ædleste og bedste Mennesker søger at gøre deres Ideal af social Retfærdighed til levende Virkelighed, kan vor Ærgerrighed ikke indskrænke sig til Erobring af Brødet, selv om der følger Vin og Salt med. Det gælder om at erobre alt, hvad der er nødvendigt eller nyttigt til Livets Behagelighed, det gælder at sikre alle den fulde Tilfredsstillelse af saavel deres materielle som ideelle Fornødenheder. Saalænge vi ikke har gjort hin første Erobring, saalænge der endnu gives fattige iblandt os, er det ikke andet end bitter Haan at give disse Flokke af menneskelige Væsener, som hade hinanden og sønderflænge hinanden indbyrdes som vilde Dyr paa en Arena, Navnet „Samfund".

I det første Kapitel af sit Værk opregner Forfatteren de uhyre Rigdomme, som Menneskeheden allerede nu er i Besiddelse af og viser os de vidunderlige Værktøj og Maskiner, som Menneskeheden har erhvervet sig ved kollektivt Arbejde. Det, der produceres nu, vilde være fuldstændig tilstrækkeligt til at sikre alle Brødet hele Aaret igennem,

og naar den enorme Kapital, der ligger i Stæder og Bygninger, Værksteder, Transportmidler og Skoler blev Fællesejendom i Stedet for Privatejendom, saa vilde det være en let Sag at erobre Velstanden; de Kræfter, som staar til vor Tjeneste, vilde da ikke mere blive anvendt til unyttige og meningsløse Arbejder men anvendes til Produktionen af det som Menneskeheden behøvede til Føde, Boliger, Klæder, Luksus, videnskabeligt Studium og Tilfredsstillelse af sine kunstneriske Interesser.

I hvert Fald kan Generobringen af Besiddelsen, med et Ord: Ekspropriationen ene og alene fuldføres ved den anarkistiske Kommunisme. Det gælder om at ødelægge Herskermagten, knuse Lovens Tavler, stille Magthavernes Moral i Gabestokken og ødelægge dens Indflydelse og saa at bygge op igen, idet man følger sit eget Imatiativ og forener sig i Grupper svarende til de forskellige Tilbøjeligheder, Interesser, Idealer og Arten af de forskellige Arbejder. Dette Spørgsmaal, Ekspropriationsspørgsmaalet, det vigtigste i Bogen, har Forfatteren behandlet udførligere end alle andre, med stor Varsomhed, uden Ordskvalder og med en Visions Ro og Klarhed, saaledes som netop Studiet af en kommende uundgaaelig Revolution fordrer det. Først efterat Staten er styrtet sammen, vil de befriede Arbejdere, som ikke mere staar i Hoveritjeneste hos Udbytterne og Parasiterne, kunne hengive sig til Glæden ved et frit valgt Arbejde og ved Videnskabens Hjælp skride til Dyrkning af Jorden og den industrielle Produktion og søge en Afveksling og Vederkvægelse i Studier og Fornøjelser. De Sider i Bogen der handler om Arbejdet paa Landet, frembyder en særlig Interesse, thi de berette Kendsgærninger, som Praksis allerede har bekræftet, og hvis Almindeliggørelse i store Træk vilde kunne tjene til Nytte for alle, ikke alene til Berigelse for nogle faa, og ingenlunde frembyde uovervindelige Vanskeligheder.

(Fortsættes).

Hvad vilja anarkisterna?

(Forts. fr. nr. 16.)

Reelt taget äro socialdemokraterna nog icke så kristendomsvänliga som de vilja låta påskina, Men det kan hafva en ypperlig effekt att särskildt i valkampens ögonblick, då partiledelsernas vågor gå högt, svara på beskyllningen för gudlöshet, med et enkelt hänvisande till programmet, der religionen förklaras at vara en privatsak. Man kan kanske derigenom knipa en röst af en eller annan kristlig arbetare.

Vi drifva icke opportunitets politik och hafva derför ingen anledning att kurtisera de herrskande klasserna, utan förklara ärligt och öppet, at vi äro svurna fiender till religionshumbugen, den mest ödesdigra af alla de vidskepelser, som hemsökt menniskoslägtet. Och hvar helst vi upptäcka den religiösa hydran, sörja vi för att utsprida upplysning så att hennes makt at skada blifver upphäfd. Menniskan kan mycket väl lefva utan religion, ty de moraliska bud, som hvarje religion innehåller, äro uttänkta af det sunda menniskoförståndet sjäft och funnos till innan någon religion hade „lyckliggjort“ menskligheten.

Äktenskapet saknar såsom kyrklig og borgerlig institution all betydelse för oss anarkister. Fattat i den nu gängse meningen har äktenskapet varit och är allt fortfarende en priviligierad politisk-ekonomisk institution för mannen. Kvinnan är hans hona, hans tjänare, hans förlustelse — ytterst sällan hans andliga eller reela jämlike; det väsen, som kompletterar hans personlighet.

Man och kvinna ingå i det anarkistiska, såväl som i hvarje sannt socialistiskt samhälle med hvarandra förening på det ömsesidiga tyckets och förtroendets grundval, utan all bismak af nutidens förvärfsbegär. Äktenskapet är uteslutande en individuell angelägenhet, som inte rör någon annan än de båda kontrahenterna. De i det nuvarande samhället öfriga tillkännagifvandena från predikstolarna att två namngifna personer af olika kön ämna öfva samlag med hvarandra och hvilka en normal menniska ikke kan finna annat än högst löjliga, komma naturligvis icke ifråga. Hvarken präst eller domare har någonting at säga härvidlag, detta icke ensamt af den grund att dylika herrar ej finnas inom det anarkistiska samhället, utan derför at vi ej finna nogot kyrkligt heligt i äktenskapet. I et samhälle, hvarest kvinnan alltigenom är oafhängig och lika berättigad med mannen hafva de ensidigt gynnande lagparagraferna och försvaren derför bortfallit.

Frukten af den äktenskapliga förbindelsen blifver i regeln öfverlemnad åt föräldrarnes omsorg. Icke så förstått, som skulle barnen „tillhöra“ föräldrarne. Anarkisten, som ej erkänner någon auktoritet, kan naturligtvis ikke godkänna et föräldravälde. Frågan om föräldravården kan lämpligast besvares med hvad le Vagre, den franske anarkisten, skrifver om föäldravården:

„Då den juridiska familjen blifvit upphäfd och hvarest de i det nuvarende samhället rådande ekonomiska och sociala svårigheterna blifvit undanröjda, derigenom att samhällsindividerna blifvit betryggade sina behofs tillfredsställande, skall faders- och modertiden förstoras. Barnen komma nemligen i det nya samfundet ikke at blifva en börda, en plåga eller en ständig anledning til oro och självförsakelse, såsom fallet alltid måste vara i det gamla, murkna samhället, hvarest bekymmer för existensen grymt ansätta familjerna och som derjämte gör barnaförsörjningen til ett tvång. I det framtida lyckliga samhället delar den ene med den andre arbetet efter förmåga och finner deri sin personliga tillfredsställelse på grund af att både han och hon frivilligt valt sitt kall i öfverenstämmelse med sina erfarenheter.“

Det är en naturlig sak att i det anarkistiska samfundet kommer undervisningen att omfattas efter de olika barnens anlag och fallenheter och ej som nu, då alla pressas in i samma tvångströja.

Redan i det nuvarande samhället söka vi af alla krafter undergräfva den nuvarande äktenskapsinstitutionen, i det vi arbeta för att män och kvinnor ingå sina förbindelser utan vare sig presterligt eller borgerligt biträde, ej heller låta presterna döpa sina barn eller dylikt. Ty så länge man hänvinder sig till „mörksens ufvar i och för sådana ändamål, komma dessa ikke underfnnd med att folket mycket väl kan umbära dem.

Så på det ekonomiska området är anarkisten lika berättigad att kallas socialist som hvilken marxist som helst. Det utmärkande draget i all äkta socialism är fordran på arbetsinstrumentens, det sociala kapitalets, öfvergående till samhällelig egendom. Icke allenast jorden och allt hvad deruti är, utan äfven maskiner, byggnader, kommunikationsmedel, såsom jernväg, post och telegraf skola tillhöra den samfälda egendomen, icke den enskilde. Denna fordran är lika oeftergiflig för anarkisten, som för statssocialisten, den autoritära socialisten.

Men medan socialdemokraten blott tager hänsyn till produktionsmedlens gemensamhet, utan att i annat än i sväfvande fraser uttala sig öfver produkternas fördelande bland de producerande, gå vi anarkister ett steg längre och vilja hafva äfven konsumtionen närmare angifven.

(Fortsættes).

Londoner-Kongressen og det store anarkistiske Møde.

Historiske Begivenheder gentager sig. Overfor den mægtig tiltagende revolutionære Socialisme og Anarkisme har de saakaldte nye marxistiske Internationale paa Londoner-Kongressen begaaet et lignende Selvmord, som den Gang den marxistiske Gren af det gamle Internationale tabte Slaget mod Bakunin. Paa Haagener-Kongressen (1872) lykkedes det Marx med sine Tilhængere ved Svig og Intriger vt vinde Sejr over Bakunin og Anarkismen, og den Gang blev det internationale Generalraad flyttet til New York, det vil sige et Sted, hvor disse røde Præster var i god Forvaring, hvor de ikke saa let kunde ses paa Fingrene af de opadstræbende Revolutionære og fra dette Sted blev den ene Bandstraale efter den anden udslynget mod den uafhængige revolutionære Bevægelse, men til ingen Nytte. De gamle Internationale gik langsom til Grunde, men de anarkistiske Internationale tiltog i Antal og udspredte de anarkistiske Ideer i alle Lande.

Paa Londoner-Kongressen mener disse Herrer ogsaa at have vundet en stor Sejr, fordi de for Fremtiden har udelukket Anarkisterne og alle revolutionære Elementer, men samtidig forsvinder ogsaa denne Slags Kongresser fra Offenligheden; men vover ikke mere at afholde de saakaldte Arbejder-Kongresser i et Land som Frankrig og de andre sydlige Lande. Den tydske Politistat er bleven valgt til Afholdelse af den næste Kongres, der véd disse Demagoger, at Politiet staar dem til Tjeneste mod de onde Anarkister, i England vilde det ikke rigtigt gaa. Men nok om det; som Bevis paa at vore Ideer er bleven forstaaet af Tusinder af ærligt tænkende Mennesker, vil jeg skildre den store anarkistiske og antiparlamentariske Forsamling, der blev afholdt i Holborn-Town-Hall den 27de Juli, dette Møde har mere Værdi og har gjort større Propaganda end hele den anarkistiske Kongres. Det var den største Forsamling, som London nogensinde har set. Salen kunde ikke rumme de Tusinder, som kom. Gaden var fuld af Mennesker, de tysk-

talende maatte holde deres Møde ved siden af i en mindre Sal.

J. Perry, en ung Englænder, aabnede Mødet med den Erklæring at han ikke handlede som Dirigent, men han vilde kun opholde sig paa Tribunen for at give enhver som helst Oplysning. Forsamlingen maatte lede sig selv, og den gjorde det, saa rolig et Møde som dette er der aldrig fundet Sted. Perry oplæste Breve fra **William Moris, Waltrer Crane** og fra de fleste Grupper i Provinserne, fra Tyskland kom der ogsaa en Del Lykønsknings-Skrivelser, saaledes en fra vor modige Kammerat **Agnes Reinhold**, fra Schweitz, Italien, Rumænien og Sverig kom Protester imod Udelukkelsen fra Kongressen.

Perry udtalte sig paa følgende Maade: Der bliver sagt, at vi Anarkister ikke have Ret til at være tilstede paa Kongressen, fordi vi ikke anerkender nogen Regering eller Autoritet. Men Forskellen er den: en Majoritetsbeslutning bliver fra Regeringens Side gennemført med alle Midler, men paa en Kongres bliver Majoriteten og Minoriteten lige fri overfor hinanden, vi tror paa den fri Organisation og er imod ethvert Fortrædigelsessystem, det vil sige et System, som giver valgte Personer Ret til at paatvinge andre deres Meninger. Men dette udelukker os ikke fra Kongresserne, thi ingen har Ret til at forlange af os, at vi skal underkaste os Beslutninger, som vi ikke stemmer overens med. Men Kongressen har ikke taget Hensyn dertil; vi ere udelukkede, og da dette er sket, kan den ikke kaldes en socialistisk Kongres.

Keir Hardie (Præsident for det uafhængige Arbejderparti): Jeg føler mig stolt af at være bleven indbudt for at hilse paa de anarkistiske Delegerede fra alle Lande. Som Repræsentant for en stor Del af mit Parti, byder jeg vore anarkistiske Kammerater en broderlig Hilsen her i England. Jeg taler ikke som Anarkist. Jeg er en af dem, som ikke blot er for Udbredelsen af den økonomiske Lære, men holder det for Socialisternes Pligt at erobre hele Statsmaskineriet; men skønt jeg tror paa det, har jeg Forstand nok til at erkende, at jeg maaske har Uret, og at Anarkisterne kan have Ret. Jeg er frem for alt en Forsker efter Sandheden, jeg er ingen Fanatiker for Socialismen. Han opfordrer til at holde sammen for at styrte det bestaaende Samfund. Vi maa slutte os sammen imod Kapitalismen. Hvis Socialdemokratiet i Fremtiden viser sig som Sandheden, vil det faa Overhaand; hvis Anarkismen er Sandhed, vil den faa det. Det glæder mig at være Meningsfælle med Anarkisterne paa denne Tribune, og jeg siger, at hele den politiske Bevægelse i dette Land er ikke fjendtlig stemt mod Anarkisterne, men modtager Eder med aabne Arme. Endnu et Ord om Kongressen: I er endnu tilstede (han mener Anarkisterne) I vil ikke blive sat paa Porten, og naar jeg skal give jer et Raad, bliv der og sæt Eders Mening igennem til det sidste. Jeg tror, at det faste Baand, som hidtil har sluttet Socialisterne sammen, er blevet sprængt paa denne Kongres. (Fortsættes.)

Anarkisme og Kapitalisme.

(Efter »Vorwärts".)

Men Spøg tilside. Tror det „noble" Blad, at det i Længden kan bilde sine Læsere ind, at Anarkister som Vaillant, Henry, Caserio og mange andre var Politispioner, at de var den herskende Klasses Hjælpere. De Arbejdere, der endnu ikke har glemt at tænke, ved at det er Løgn fra Ende til anden, de ved, at Politispioner ikke driver deres Haandværk saaledes, at de mister deres Hoved derved, de ved ogsaa, at Kapitalisterne ikke betaler Folk for at dræbe deres bedste Venner. Nu, „Social-Demokraten"s Skribenter ved det ogsaa, men naar man ikke med Ord og Skrift kan bevise, at Anarkismen er Utopi og saaledes umulig, saa maa man paalyve den saa meget, at den bliver det, og dertil er ingen Midler for simple. At der findes Politispioner blandt Anarkisterne, hvor Bevægelsen har Betydning, vil vi ikke nægte, det findes der i enhver virkelig revolutionær Bevægelse, da den herskende Klasse ikke kan undvære disse for at bekæmpe Bevægelsen, men at derfor alle Anarkister skulde være det, er dog en fræk og ubehøvlet Paastand. I Socialdemokratiet, og særlig i det tyske, har det tidligere vrimlet af Politispioner, at der nu ikke findes flere beviser kun, at den socialdemokratiske Bevægelse nu er saa tam, at den herskende Klasse ikke mere frygter den.

Efter »Social-Demokraten" er denne Troldunge nu kastet tilbage paa Halsen af de kapitalistiske Partier, hvis kødelige Afkom den er, og denne Kendsgerning ødelægger for bestandig den Mulighed for Fremtiden at gøre den socialdemokratiske Bevægelse Skade med Andrieux'ske Politi- og Gavtyvekneb. Den behændigste Taskenspiller kan nu ikke mere gøre en Anarkist til Socialist og sammenblande begge.

Har de Hrr. sovet, da de skrev denne Sætning eller har Deres Hukommelse svigtet dem. Denne Taskenspillerkunst har de jo, saa godt som nogen formaar, selv fuldført Fredagen den 31te Juli dette Aar i en Artikel betitlet: „G. Brandes møder Kropotkin". I denne Artikel kalder de ham overalt Socialist, ja de skriver endog „den berømte Socialist", omendskønt baade de og snart alverdens Mennesker ved, at Kropotkin er kommunistisk Anarkist. Hvorfor denne Taskenspillerkunst? Jo, man kunde ikke godt lade være at omtale G. Brandes Artikel i „Tilskueren", men man maatte frem for alt ordne det saaledes, at man kunde drage Fordel af det, derfor gør man Kropotkin til Socialist, og fortier, at han er Anarkist. I samme Artikel lover Bladet at bringe Uddrag af hans Værker. Dette skal unægtelig glæde os, og vi vil da anbefale Bladet at bringe følgende Uddrag af hans Værk „Paroles d'un Revolté" nemlig „De politiske Rettigheder" (har været aftrykt i „Proletaren"). Bladet slutter sin Smudsartikel saaledes:

De Døde skal begrave deres Døde! Den døende Kapitalisme begraver sit døende Barn, Anarkismen.

Og den lader sig begrave *med* den — Kapitalismen med sin Skiftning, Anarkismen.

De skal vile i en Familiegrav!

Nu ved vi det alle. Anarkismen er død, og skulde den nogensinde mere imod Socialdemokratens Forventning vise sig paa Skuepladsen, saa maa der være foregaaet et Mirakel, den maa saa være opstaaet fra de Døde. Naa i saa Tilfælde finder man vel nok en ny „Giftplante" til at dræbe den med igen.

Foreløbig er den død!

Fred være med dens Støv!!! *P.*

Notitser.

De udelukkede Cigararbejdere i Sverig.

Som det vel er de fleste bekendt, har de svenske Cigarfabrikanter udelukket ca. 1200 af Fagets Arbejdere, nemlig fordi disse staar i deres Organisation, hvorfor vi anmode alle om at støtte dem i Kampen for deres Foreningsret. Bidrag modtages i Rømersgade 22 St. o. G. samt paa „Proletaren"s Ekspedition, Møntergade 27, 3. Sideb.

Kejsertiger.

Efter Forlydende er den zoologiske Have København blevet forøget med en Kejsertiger, som er et meget farligt Rovdyr. Nogle af dens Vogtere har allerede været her i en længere Tid for at undersøge Temperaturen, for at den ikke skal sætte sit *dyrebare* Liv til her i vort lille Land.

Udenlandske Blade.

Foruden de sædvanlige Blade have vi endvidere modtaget:

„Le Mystère" (anonymt).

„Die Kongresslerei" (Udgivet af Londoner-Arbejterzeitung).

Ekspeditionens Brevkasse.

R. Gundersen, London, betalt 15 Shilling for „Proletaren" til Nr. 15 inkl. og paa Bidragslisten Nr. 9 er indkommet 6 Shilling 6 pence.

O. Melbye i Amerika 3 Kr. 66 Øre.

En russisk Blodhund 3 Kr.

Bidragslisten Nr. 2. P. C. 1 Kr.

Hvorfor kvitteres

J. Møller,

Ekspedient.

Redaktionens Brevkasse.

R. — N. W. — Embr. Strand, Norge. — Kri H. Kri. — O. K. — H÷K. Kan ikke komme i paa Grund af Pladsmangel. For at alt kan komme med burde vort Organ udgaa hver Uge, men dertil hører Penge, som vi netop mangler; derfor anmoder vi alle om at agitere kraftigt for Bladets videst mulige Udbredelse og indsamle frivillige Bidrag, hvortil Lister kan faas paa Bladets Ekspedition.

Diskussionsklubben Tolerance

Sammenkomst hver Onsdag Aften i „Kommunen" Gothersgade 155 Kjd.

Adgang for alle.

Ansvarhavende Redaktør: J. Møller.
Carl Andersens Bogtrykkeri.